

LIITE 3.

Lisäperusteluja liittyen kieli- ja kulttuuriopettajien tehtäviin ja suomen kielen opetukseen tarvittavien materiaalien hankintaan

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (2018) edellyttää lasten kieli- ja kulttuuri-identiteettien tukemista ja siten kielitietoisien pedagogiikan toteuttamista. Kielitietoisesta oppimisympäristön taustalla on toimintakulttuuri, joka tukee monipuolisesti lapsen kehitystä ja oppimista.

Esiopetuksessa tuetaan vieraskielisten ja monikielisten lasten kielitaidon sekä identiteetin ja itsetunnon kehittymistä. Suomen/ruotsin kielen taidon kehittymistä edistetään kielitaidon eri osa-alueilla lasten tarpeista ja edellytyksistä lähtien sekä ohjatusti että esiopetuksen arjessa. (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014)

Kielitietoisessa oppimisympäristössä kielet ovat läsnä jatkuvasti ja kaikkialla. Kaikki kielet ovat tärkeitä. Kielitietoinen henkilöstö auttaa lasta oppimaan suomen kieltä, arvostaa lapsen kaikkia kieliä ja tekee monikielisyyttä näkyväksi. Henkilöstö myös vahvistaa lapsen uteliaisuutta ja kiinnostusta kieliin, kulttuureihin ja katsomuksiin. Vuorovaikutustaitojen kehittymisen kannalta on tärkeää, että lapsi tulee kuulluksi. Kielitietoinen oppimisympäristö tarjoaa runsaasti erilaisia tilaisuuksia puheen ymmärtämiseen, tuottamiseen ja kielen monipuoliseen käyttöön. (Vasu 2018).

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen tai ruotsin kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten. Pääpaino perusopetukseen valmistavassa opetuksessa on suomen kielen opetuksessa. Opetuksen tavoitteena on lisäksi tukea ja edistää oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurin tuntemusta. (Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 2015).

Perusopetukseen valmistavaa opetusta tarvitsevat kuusivuotiaat lapset integroidaan lähipäiväkodin/koulun esiopetusryhmiin. Esiopetusajan neljän tunnin lisäksi he saavat päivittäin viidennen tunnin lapsen oppimissuunnitelman mukaista, suunnitelmallista ja tavoitteellista suomen kielen opetusta, jota kieli- ja kulttuuriopettajat toteuttavat yhdessä esiopetushenkilöstön kanssa.

Henkilöstöresurssien riittävyys on perusta hyvin onnistuneelle perusopetukseen valmistavaa opetusta tarvitsevien lasten integroinnille lähiesiopetusryhmään. Selviytyäkseen esiopetuksen arjessa ja voidakseen oppia, lapset tarvitsevat paljon aikuisen tukea, sanoittamista, mallittamista ja havainnollistamista sekä yksilöllistä kuvin tuettua ohjausta. Laadukkaana kuusivuotiaiden perusopetukseen valmistavan opetuksen toteutumiseksi tarvitaan kieli- ja kulttuuriopettajia, jotka työskentelevät esiopetushenkilöstön rinnalla mallittaen, ohjaten ja tukien niin lapsia kuin esiopetuksen henkilöstöäkin. He mahdollistavat myös säännöllisen, viidennen tunnin suomen kielen opetuksen toteutumisen. Laadukkaalla opetusmateriaalilla on myös merkitys lasten motivaatiolle, innostuneisuudelle ja suomen kielen oppimiselle.

7.5.2020

Varhaiskasvatus ja perusopetus

Esiopetuksen perusopetukseen valmistava opetus on uusi käytännö Kuopiossa. Kieli- ja kulttuuriopettajien tuen ja kielitietoisuuden toimintakulttuurin vahvistamisen myötä voimme tarjota monikielisille lapsille paremmat edellytykset sekä esiopetuksessa että perusopetuksessa opiskeluun ja olla vahvistamassa heidän kotoutumistaan suomalaiseen yhteiskuntaan.

Perusopetukseen valmistavaan opetukseen myönnetään valtionavustusta, joka kattaisi tulevaisuudessa kieli- ja kulttuuriopettajien palkkauskustannukset.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat arvioivat, että valmistavasta opetuksesta hyötyy esiopetusvuoden 2022 aikana n. 37 lasta. Lapset ovat eri puolilla Kuopiota 8-10 kymmenessä esiopetusyksikössä.

Toteutussuunnitelma

Aikataulu	Pilotointi/käytännö	Kieli- ja kulttuuri (KieKu) -opettajat/määrä	Arviointi
Elokuu 2021 - toukokuu 2022	Pilotointi neljän eri alueen esiopetusryhmissä	2	Marraskuu 2021 Helmikuu 2022
Elokuu 2022 alkaen	Käytännö kaikissa esiopetusyksiköissä, missä on valmistavan opetuksen tarvetta	6	Marraskuu 2022 Helmikuu 2023